

Het Waalse Stadsbeleid

Algemene context

In Europa **800** steden met meer dan **50.000** inwoners:

- 70% van de bevolking;
- 85% van het BBP;
- 55% van EFRO-financiering.

Algemene context

- De steden staan vandaag **in de frontlinie** voor het aanpakken van tal van uitdagingen waar de planeet voor staat;
- De steden spelen een **wezenlijke rol** op het vlak van sociale cohesie en samen-leven;
- **Bij uitstek plaatsen** van maatschappelijke verscheidenheid, culturele vermenging en gezelligheid;
- **Locaties** waar ondernemingen van elke omvang zich graag vestigen.

Europees kader

- Handvest van Leipzig (**2007-2020**) over duurzame Europese steden;
- Europese programma's **URBACT I tot en met IV** ;
- Europees Stadsinitiatief (**EUI**);
- Referentiekader voor Europese duurzame steden (**RFSC**) ;
-

Waals kader

- Eerste stadsvernieuwingsoperaties (**1974**);
- Bevoorrechte initiatiefgebieden in het leven geroepen (**1993**);
- Federaal Grootstedenbeleid in het leven geroepen (**2000**);
- Regionalisatie van het Grootstedenbeleid (**2014**);
- Invoering van het Stadsontwikkelingsperspectief (PDU, **2018**).

Waals kader

GBV **2019-2024** – Naar een "reëel geïntegreerd stedelijk beleid":

*"Steden hebben een wezenlijke rol te spelen in de **ecologische, sociale en economische transitie van Wallonië**. Omdat een aanzienlijk deel van de Waalse bevolking er geconcentreerd is, zijn steden zeer **zuinig op het vlak van publieke middelen** (gering ruimtegebruik, minder energieverbruik door bundeling de woongelegenheid, lage aansluitingskosten op nutsleidingen, kortere verplaatsingen, enz.) en **helpen ze op die manier het verbruik van fossiele brandstoffen en de uitstoot van broeikasgassen te beperken**.*

*Daarnaast zijn steden de **drijvende kracht achter de economische en sociale ontwikkeling van Wallonië**, ze bevinden zich in het hart van de **voornaamste tewerkstellingsgebieden en openbare dienstencentra**. Het gevolg daarvan is dat steden de openbare diensten bekostigen die essentieel zijn voor menselijke activiteit (mobiliteit, netheid, veiligheid, opleiding, enz.)."*

Waals kader

GBV **2019-2024**:

- **Uitvoering** van een echt geïntegreerd stedelijk beleid (PIV);
- **Opname van de problematiek** van de wijken en de dynamiek van stadsrenovatie en -herwaardering;
- **Concentratie van de middelen** voor stedelijke thema's:
 - mobiliteit;
 - sociale cohesie;
 - vergroening van de openbare ruimten;
 - handelsdynamiek in de centra;
 - digitalisering;
 - luchtkwaliteit.

Waals kader

Het Waalse stadsbeleid heeft als opdracht:

- **De mechanismen bestuderen** die steden in staat kunnen stellen om te gaan met de toenemende kosten van de functies die ze vervullen ten behoeve van het grondgebied;
- **De concentratie van nieuwe woonprojecten concentreren** in goed gelegen gebieden van stedelijke centra, met name **industrieterreinen** die na sanering een herbestemming krijgen en onvolledige bouwfronten, om stedelijke verspreiding tegen te gaan;
- Het aantal groene ruimten en de oppervlakte ervan in stedelijke gebieden vergroten;
- Echte "wijkcontracten" doorvoeren, met een **dimensie rond isolatie en energie**.

Het Waalse Stadsbeleid

Een gedifferentieerde strategie:

- Steden met meer dan **50.000** inwoners – **PIV**:
 - Uitgestrekt grondgebied
 - Belangrijk potentieel
 - Vastgelegde strategie voor territoriale ontwikkeling
- Gemeenten tussen **12.000** en **50.000** inwoners – **PDU** :
 - Als "stedelijk" gedefinieerde gemeenten
 - Variabel potentieel
 - Variabele strategie voor territoriale ontwikkeling
- Gemeenten met minder dan **12.000** inwoners – **Dorpskernen**:
 - Eenmalig project

Geïntegreerd Stadsbeleid (PIV)

Beslissing van de WR van **1 april 2021**: lancering van het Geïntegreerd Stadsbeleid

- Periode **2021 – 2026**;
- **9** grote Waalse steden;
- **240.000.000** euro (PIV - Trekkingsrecht) + **40.000.000** euro (luik SAR);
- Verdeling van de subsidies **80%/20%**;
- **35%** van de globale begroting voor specifieke acties rond energierenovatie;
- Gebaseerd op een actieplan;

Geïntegreerd Stadsbeleid (PIV)

- Subsidie project per project;
- Beperkt bedrag;
- Akkoord in elke fase:
 - Voorontwerp;
 - Ontwerp;
 - Toekenning;
 - Vorderingsstaten;
 - Afrekening...
- Globale toelage;
- Bedrag aanpasbaar;
- Administratieve vereenvoudiging:
 - Twee evaluatieverslagen;
 - Uitgavenstaat op het einde van het programma

Geïntegreerd Stadsbeleid (PIV)

- Ontwikkeling van de prioritaire wijken;
- **Energierenovatie op de schaal van de stad en/of per wijk;**
- Sociale cohesie;
- Mobiliteitsbeleid in de stad;
- Verlevendiging en beheer van het handelsleven in de stadscentra;
- **Vergroening van de steden en aanpassing aan de klimaatverandering;**
- Geconnecteerde steden;
- Toerisme en erfgoed in de stad;
- Huisvesting in de stad;
- **Herontwikkeling van herin te richten sites in de centraliteiten van de steden.**

Kalender

- 31 mei 2021: voorafgaande informatievergadering
- 15 september 2021: indienen van de actieplannen op het portaal van de plaatselijke overheden
- Week van 20 tot 24 september 2021: presentatie van actieplannen door de steden
- 15 oktober 2021: indienen van de gewijzigde actieplannen op het portaal van de plaatselijke overheden
- 03 december 2021: afsluiting van de beoordeling van de dossiers voor goedkeuring van de actieplannen door de WR en subsidiebesluiten
- 30 juni 2023: indiening van het door het schepencollege goedgekeurde tussentijds verslag op het portaal van de plaatselijke overheden
- 30 december 2024: volledige uitvoering van elke maatregel in het actieplan
- 30 juni 2025: indiening van het door het schepencollege goedgekeurde eindverslag op het portaal van de plaatselijke overheden
- 30 september 2026: indiening van verantwoordingsstukken met betrekking tot overheidsopdrachten – Afsluiting van dossiers en vereffening

Uitgaven die in aanmerking komen

- Investeringsuitgaven = 95% van de totale uitgaven
 - Verwervingen
 - Opdrachten voor leveringen en werken
 - In aanmerking: [goedkeuring van het actieplan door de WR → 31/12/2024]
- Uitgaven voor werkingskosten, personeel en overdracht = 5% van de totale uitgaven
 - In aanmerking: [goedkeuring van het actieplan door de WR → 30/09/2026]

Enkele cijfers

Stad	Enveloppe PIV	Enveloppe SAR
Charleroi	51.860.000 euro	8.643.333,33 euro
Luik	50.490.000 euro	8.415.000,00 euro
Namen	28.792.000 euro	4.798.666,67 euro
Bergen	24.482.000 euro	4.080.333,33 euro
La Louvière	20.709.000 euro	3.451.500,00 euro
Doornik	17.856.000 euro	2.976.000,00 euro
Seraing	16.368.000 euro	2.728.000,00 euro
Moeskroen	15.253.000 euro	2.254.166,67 euro
Verviers	14.190.000 euro	2.365.000,00 euro

Enkele cijfers

- Aantal projecten: **270**
- Aantal projecten uitsluitend vergroening: **16** projecten voor een budget van 28 miljoen euro, waarvan 21 miljoen van het PIV ;
- Aantal projecten uitsluitend mobiliteit: **45** projecten voor 87 miljoen euro waarvan 52 miljoen van het PIV;
- Aantal projecten uitsluitend energierenovatie: **66** projecten voor 125 miljoen euro, waarvan 85 miljoen van het PIV;
- Gemengde projecten (inclusief energierenovatie, mobiliteit of vergroening): **41** projecten voor 70 miljoen euro, waarvan 52 miljoen van het PIV.

Stadsontwikkelperspectief (UDP)

Beslissing van de WR van **13 juli 2023**: lancering van het Geïntegreerd Stadsbeleid.

- Vanaf **2025**;
- Voor **+/- 80** Waalse steden;
- Scheiding tussen strategie en actieplannen

Stadsontwikkelingsperspectief (UDP)

- Subsidie project per project;
- Beperkt bedrag;
- Akkoord in elke fase:
 - Voorontwerp;
 - Ontwerp;
 - Toekenning;
 - Vorderingsstaten;
 - Afrekening...
- Globale toelage;
- Bedrag aanpasbaar;
- Administratieve vereenvoudiging:
 - Uitgavenstaat op het einde van het programma

Uitgaven die in aanmerking komen

- Interventiepercentage = **80** % (RU) of **100** % (REVI)
- Maximaal **6 miljoen euro** per actieplan over een periode van **6** jaar
 - Verwervingen
 - Opdrachten voor aanneming van werken
 - Werkingskosten en personeel = **5** % van de totale uitgaven
 - Uitgaven voor studiekosten = **3** % of **5** %

Dorpskern

Beslissing van de WR van **24 februari 2022**: projectoproep "Cœur de village" (Dorpskern)

- Periode **2022 – 2026**;
- **35.000.000** euro;
- Gewestelijke subsidie tussen **200.000** en **500.000** euro;
 - Coherente publieke ruimten;
 - Polyvalente gebouwen en publieke ruimten;

Platform

www.plateforme-ville-wallonie.be